

ภาคผนวก



เลขที่แบบสัมภาษณ์.....

แบบสัมภาษณ์

เรื่องการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวของเกษตรกรอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

หมู่..... ตำบล.....อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

คำแนะนำ แบบสัมภาษณ์ มีทั้งหมด 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกรผู้ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์ข้าว การใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของเกษตรกร อำเภอ ประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 3 การใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวของเกษตรกรอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 4 ปัญหา และข้อเสนอแนะต่อการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวของเกษตรกรอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

โปรดกา ☒ หน้า () หรือกรอกข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2 อายุผู้ตอบสัมภาษณ์.....ปี

3.การศึกษา

() ไม่ได้เรียนหนังสือ () ประถมศึกษาปีที่4 () ประถมศึกษาปีที่6

() มัธยมศึกษาตอนต้น() มัธยมศึกษาตอนปลาย () อนุปริญญาตรี

() ปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ทำนา..... ปี

5.จำนวนสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด (รวมผู้ตอบสัมภาษณ์ด้วย).....คน

6. จำนวนแรงงานภาคการเกษตรในครัวเรือน.....คน

7. รายได้สุทธิของครัวเรือน.....บาทต่อปี

8. ขนาดพื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมด.....ไร่

9. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่.....กก.

10.ท่านมีหนี้สินหรือไม่

() มี () ไม่มี

11. ท่านได้สินเชื่อแหล่ง,เงินทุนเพื่อใช้ในการซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวจากแหล่งใด ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

รายชื่อกลุ่มหรือสถาบันทางการเกษตร	เป็น	ไม่เป็น
1. กลุ่ม ธกส.		
2. กลุ่มธนาคารพาณิชย์		
3. กลุ่มสหกรณ์การเกษตร		
4. เพื่อนเกษตร		
5. พ่อค้าหรือนายทุน		
6. กลุ่มอื่นๆ (ระบุ).....		

12. ท่านได้รับข่าวสารและความรู้เรื่องการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
และได้รับข่าวสารในระดับใด

แหล่งข่าวสาร	ระดับการรับรู้ข่าวสาร		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
สื่อบุคคล			
() 1.เจ้าหน้าที่จากกรมการข้าว			
() 2.นักวิชาส่งเสริมการเกษตร			
() 3.สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน			
() 4.อาสาสมัครเกษตร			
() 5.ผู้นำชุมชน			
() 6. เพื่อนบ้าน			
() 7.อื่น.....			
สื่อสิ่งพิมพ์			
() 1.หนังสือพิมพ์			
() 2. โปสเตอร์			
() 3.เอกสารเผยแพร่ทางวิชาการ			
() 4.อื่น.....			

แหล่งข่าวสาร	ระดับการรับรู้ข่าวสาร		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
สื่อมวลชน			
() 1.วิทยุกระจายเสียง			
() 2.โทรทัศน์			
() 3.หอกระจายข่าว			
() 4. อินเทอร์เน็ต			
() 5.อื่น.....			
สื่อกิจกรรม			
() 1.การฝึกอบรม			
() 2.การสัมมนา			
() 3.การเข้าชมนิทรรศการ			
() 4. การดูงาน หรือ ทัศนศึกษา			
() 5.อื่น.....			

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์ข้าว ความรู้เกี่ยวกับการใช้และการผลิตเมล็ดพันธุ์

ข้อความ	ถูก	ผิด
มาตรฐานเมล็ดพันธุ์ที่ดี		
1. เมล็ดพันธุ์ข้าวอาจมีสิ่งเจือปนบ้างแต่สูงสุดไม่เกิน ร้อยละ 3 โดยน้ำหนัก		/
2. เมล็ดพันธุ์ข้าวต้องมีความชื้นไม่เกิน 14 เปอร์เซ็นต์	/	
3. เมล็ดพันธุ์ข้าว อาจมีเมล็ดอื่นๆปนได้ แต่สูงสุดต้องไม่เกิน 20 เมล็ดใน 0.5 กิโลกรัม	/	
4. เมล็ดพันธุ์ข้าว อาจมีข้าวแดงปนได้ แต่สูงสุดต้องไม่เกิน 10 เมล็ดใน 0.5 กิโลกรัม	/	
5. เมล็ดพันธุ์ข้าวต้องงอก ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 75		/
6. มีเมล็ดพันธุ์สุทธิ ไม่น้อยกว่า 98 % โดยน้ำหนัก	/	

ข้อความ	ถูก	ผิด
วิธีการตรวจสอบเมล็ดพันธุ์ข้าว		
7. การทดสอบความงอก สุ่มตัวอย่าง เมล็ดพันธุ์ โดยนำเฉพาะเมล็ดพันธุ์ข้าว ส่วนบนของกระสอบมาทดสอบ		/
8. ทดสอบ % งอกโดยนำเมล็ดพันธุ์ข้าว 100 เมล็ด มาเพาะในวัสดุเพาะ จากนั้น นับทุกต้นที่เกิด	/	
การกำจัดข้าวเรือ		
9. ไม่จำเป็นต้องกำจัดข้าวเรือก่อนเปลี่ยนพันธุ์ข้าว หรือ เริ่มทำแปลงขยายพันธุ์ ครั้งแรก		/
10. การตกกล้าในนาและปักดำด้วยคน ไม่จำเป็นต้องกำจัดข้าวเรือในแปลงที่จะ ใช้ตกกล้า		/
การใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว		
11. ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวจากแหล่งผลิตที่เชื่อถือได้ คือเมล็ดพันธุ์ที่ผ่านการรับรอง จากกรมการข้าว	/	
12. ไม่จำเป็นต้องสุ่มเมล็ดพันธุ์เพื่อตรวจสอบ และความงอกก่อนปลูก		/
13. ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวในอัตรา ≤ 7 กิโลกรัมต่อไร่ สำหรับปลูกแบบปักดำด้วย คน	/	
14. ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวในอัตราและ 15 -20 กิโลกรัมต่อไร่ สำหรับการปลูกแบบ หว่านสำรว	/	
การตัดพันธุ์ปน		
15. การตัดพันธุ์ปน ทำได้ 5 ระยะ คือ ระยะกล้า ระยะแตกกอ ระยะออกดอก ระยะโน้มรวง ระยะสุกแก่	/	
16. การตัดพันธุ์ปน ควรทำอย่างน้อย 1 ระยะ คือ ระยะแตกกอ ซึ่งเป็นระยะที่ สำคัญที่สุด		/
17. การตัดพันธุ์ปนคือการถอนหรือทำลายพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่พันธุ์ที่ปลูก	/	
การเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ข้าว		
18. ควรเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ข้าว ประมาณ 25-30 วันหลังข้าวออกดอก 80 %	/	
19. ไม่จำเป็นต้องทำความสะอาดเกี่ยวนวดก่อนเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์		/

20.ไม่ควรเกี่ยวข้าวขอบแปลงแยกออกเพื่อทำความสะอาดเกี่ยววนดอีกครั้ง ก่อนเกี่ยวเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ เพราะจะเป็นการสิ้นเปลือง		/
21. ทำความสะอาดภาชนะบรรจุ รดบรรจุทุกก่อนเกี่ยวเกี่ยวและชักลากเมล็ดพันธุ์	/	
การลดความชื้น		
22.หากเกี่ยววนดให้ลดความชื้นภายใน 24 ชั่วโมงหลังจากเกี่ยวเกี่ยว	/	
23.หลังการเกี่ยวเกี่ยวมีการลดความชื้นเมล็ดข้าวลงให้เหลือ 12-13%	/	
24.ตากข้าวบนลานตากในสภาพที่มีแสงแดด 2-3 แดด	/	
25.การเกลี่ยเมล็ดข้าวที่ตากบนลานตากให้สม่ำเสมอหนาประมาณ 5 เซนติเมตร	/	
26.ขณะตากเมล็ดพันธุ์ข้าวไม่ควรพลิกเมล็ดข้าวบ่อยๆ		/
27.ช่วงกลางคืนทำการรวมกองข้าว และใช้วัสดุคลุมกองข้าวในตอนกลางคืนเพื่อ ป้องกันน้ำค้าง และฝน	/	
การปฏิบัติหลังการเกี่ยวเกี่ยวและเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ข้าว		
28.การสีฟัดทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ที่สมบูรณ์ และแยกเมล็ดลีบและสิ่งเจือปน ต่างๆ ออก ก่อนเก็บรักษา	/	
29.การบรรจุเมล็ดพันธุ์ข้าวในกระสอบที่สะอาด	/	
30.การวางกระสอบเมล็ดพันธุ์ข้าวบนไม้รองสูงจากพื้น 5-6 นิ้ว	/	
31.โรงเก็บที่มีอากาศถ่ายเทสะดวก และห่างจากผนังประมาณ 1 เมตร	/	
32.ไม่ควรนำเมล็ดพันธุ์ข้าวใหม่ไปรวมกับเมล็ดข้าวเก่าหรือวัสดุอื่นๆ	/	
33.การติดป้ายแสดงชื่อพันธุ์ข้าวไว้ที่กระสอบบรรจุเมล็ดพันธุ์	/	

ตอนที่ 3 การใช้เมล็ดพันธุ์ การปลูกและดูแลรักษาข้าว

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว

1. วิธีการปลูก () นาดำ () นาหว่านสำรว () นาน้ำตม
2. พันธุ์ () ขาวหอมมะลิ 105 () กข 15 () กข 6 () อื่นๆ.....
3. อัตราที่ใช้.....กก/ไร่
4. แหล่งที่ได้เมล็ดพันธุ์ข้าว ที่ท่านปลูกในปีการผลิตนี้ มาจากที่ใด ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ
 - () 4.1 ได้รับแจกจากหน่วยงานของรัฐ
 - () 4.2 ซื้อจากหน่วยงานรัฐบาล
 - () 4.3. ซื้อจากร้านค้าที่เป็นตัวแทนจำหน่ายเมล็ดพันธุ์
 - () 4.4 ซื้อจากศูนย์ข้าวชุมชน.....
 - () 4.5 ซื้อจากเพื่อนบ้าน.....
 - () 4.6 เก็บไว้ใช้เอง..... ตอบข้อ 5
5. แหล่งที่ได้เมล็ดพันธุ์ข้าว ที่ท่านปลูกนี้ ครั้งแรก ที่ใด
 - () 5.1 ได้รับ แจกจากหน่วยงานของรัฐ
 - () 5.2 ซื้อจากหน่วยงานรัฐ
 - () 5.3. ซื้อจากร้านค้าที่เป็นตัวแทนจำหน่ายเมล็ดพันธุ์
 - () 5.4 ซื้อจากเพื่อนบ้าน
 - () 5.5 ซื้อจากศูนย์ข้าวชุมชน
- 6.ระยะเวลาในการใช้พันธุ์
 - () เปลี่ยนทุก 1 ปี () 2 ปี () 3 ปี () มากกว่า 3 ปี
- 7.หากไม่ได้ใช้เมล็ดพันธุ์ที่ผ่านการรับรองจากกรมการข้าว ท่านเชื่อมั่นได้อย่างไรว่าเมล็ดพันธุ์ดังกล่าวที่ใช้มีคุณภาพ
 - () ชื่อเสียงของผู้ผลิตเป็นที่ยอมรับกับเกษตรกรทั่วไป
 - () เห็นแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวและกระบวนการผลิต

ตอนที่ 3.2 การปลูกข้าวของเกษตรกร

ข้อความ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1.การสีฟัดทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ที่สมบูรณ์ และแยกเมล็ดลีบ และสิ่งเจือปนต่างๆ ออก ก่อนหว่าน		
2. การทดสอบความงอก ของเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูก		
3.กำจัดข้าวเรือก่อนปลูก		
4. การเตรียมเมล็ดพันธุ์ ในการปักดำโดยนำเมล็ดพันธุ์ข้าวแช่ใน น้ำสะอาด นาน 1 - 2 ชั่วโมง นำขึ้นห่มอีก 36 - 48 ชั่วโมง จนเมล็ดงอกเป็นตุ่มตา รากงอกประมาณ 1-2 ซม.		
5.ตัดพันธุ์ปนเมื่อสำรวจแปลงนาแล้วมีพันธุ์อื่นปนไม่เกินร้อยละ 0.5 (1 : 200 ต้น)		
6.การตัดพันธุ์ปน ทำไม่น้อยกว่า 3 ระยะ คือ ระยะแตกกอ ระยะ ออกดอก ระยะ โน้มรวง		
7.ควรเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ระยะสุกแก่ ประมาณ 25-30 วัน หลังข้าวออกดอก 80 %		
8.ทำความสะอาดรถเกี่ยวนวดก่อนเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์		
9.เกี่ยวข้าวขอบแปลงแยกออกเพื่อทำความสะอาดเกี่ยวนวด อีกครั้งก่อนเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์		
10. ทำความสะอาดภาชนะบรรจุ และรถบรรทุกก่อนเก็บเกี่ยว และชักลากเมล็ดพันธุ์		
11.หากเกี่ยวนวดให้ลดความชื้นภายใน 24 ชั่วโมงหลังจากเก็บเกี่ยว		
12.หลังการเก็บเกี่ยวมีการลดความชื้นข้าวลงให้เหลือ12-13%		
13. การสีฟัดทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ที่สมบูรณ์ และแยกเมล็ด ลีบและสิ่งเจือปนต่างๆ ออก ก่อนเก็บรักษา		
14. การบรรจุเมล็ดพันธุ์ข้าวในกระสอบที่สะอาด		
15.การวางกระสอบเมล็ดพันธุ์ข้าวบนไม้รองสูงจากพื้น 5-6 นิ้ว		
16.ไม่นำเมล็ดพันธุ์ข้าวใหม่ไปรวมกับเมล็ดข้าวเก่าหรือวัสดุอื่นๆ		

4.ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวของเกษตรกร

4.1 ปัญหาในการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวของเกษตรกร

ปัญหา	มี	ไม่มี
1.แหล่งของเมล็ดพันธุ์ข้าวมีจำนวนน้อยระยะทางไกล		
2.เมล็ดพันธุ์ข้าวมีราคาแพง		
3.สภาพแปลงพันธุ์ข้าวไม่เหมาะสมไม่สามารถจัด การน้ำ ได้ สภาพดินเป็นกรด การคมนาคมไม่สะดวก		
4.คุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าว ไม่ได้มาตรฐาน		
5.การสีฟัดทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ที่สมบูรณ์ และแยก เมล็ดลีบและสิ่งเจือปนต่างๆ ออก ก่อนหว่าน		
6.ไม่ทราบวิธีทดสอบความงอก ของเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูก		
7.ไม่มีรถแทรกเตอร์ หรือขาดเงินทุนจ้างไถหลายครั้งใน การกำจัดข้าวเรือก่อนปลูกข้าว		
8.แยกลักษณะพันธุ์ปนไม่ได้		
9.วิธีการตัดพันธุ์ปนทำได้ยากและเสียเวลาขาดแรงงาน		
10.การเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวไม่ทันในระยะเวลาปลูกถึง		
11.ไม่สามารถแจ้งรถเกี่ยวนวดให้ทำความสะอาดรถเกี่ยว นวดก่อนเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ได้		
12.ลานตากไม่เพียงพอในการลดความชื้น หลังจากเก็บเกี่ยว		
13.สภาพอากาศชื้น มีฝนตก ทำให้การตากเมล็ดพันธุ์เป็นไปได้ยาก		
14.ขาดเครื่องมือและแรงงานในการการสีฟัดทำความสะอาดเมล็ด พันธุ์ที่สมบูรณ์ ก่อนเก็บรักษา		
15.ไม่มียุ้งฉางหรือสถานที่เก็บเมล็ดพันธุ์ที่ดี		

ตารางที่ 4.2 ข้อเสนอแนะในการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวของเกษตรกร

4.2.1.แหล่งของเมล็ดพันธุ์ข้าว

.....

.....

4.2.2.ราคาเมล็ดพันธุ์ข้าวมี

.....

.....

4.2.3.แปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

.....

.....

4.2.4.เมล็ดพันธุ์ข้าวมีคุณภาพ

.....

.....

4.2.5.การทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์

.....

.....

4.2.6.ความรู้เกี่ยวกับวิธีทดสอบความงอก

.....

.....

4.2.7.การกำจัดข้าวเรือก่อนปลูกข้าว

.....

.....

4.2.8.ความรู้เกี่ยวกับการตัดพันธุ์ปนไม่ได้

.....

.....

4.2.9.การเก็บเกี่ยว

.....

.....

4.2.10.การลดความชื้นเมล็ดพันธุ์ข้าว

.....

.....

4.2.11.การเก็บรักษาและการขนย้ายผลผลิต

.....

.....

